

APEH

A KÜLFÖLDI
UTAST MEGILLETŐ
ADÓMENTESSÉG
alapvető szabályai
2008.

Kik jogosultak adómentességre?

Adómentességre a külföldi utas jogosult. A külföldi utas¹ az a természetes személy, aki

- a Közösség egyetlen tagállamának sem állampolgára, és nem jogosult a Közösség egyetlen tagállamában sem állandó tartózkodásra, illetve
- a Közösség valamely tagállamának állampolgára ugyan, de lakóhelye a Közösség területén kívül van.

Mikor lehet adómentes a külföldi utas vásárlása?

A külföldi utast akkor illeti meg az adómentesség, ha az általa belföldön vásárolt termék személyi vagy útipoggyászának részét képezi². Ezen túl további feltétel, hogy a külföldi utas által vásárolt termék adóval számított összellenértéke meghaladja a 175 eurónak megfelelő pénzeszeget³. A külföldi utas köteles érvényes úti okmánnyal vagy személyes azonosítására szolgáló egyéb, a Magyar Köztársaság által elismert érvényes közokirattal igazolni jogállását, azaz azt, hogy a Közösség egyetlen tagállamának sem állampolgára, és nem jogosult a Közösség egyetlen tagállamában sem állandó tartózkodásra, vagy pedig a Közösség valamely tagállamának állampolgára ugyan, de lakóhelye a Közösség területén kívül van⁴.

Az adómentesség alapvető feltétele továbbá, hogy a külföldi utas a vásárolt terméket a vásárlástól számított 90 napon belül⁵ harmadik ország területére kivigye, és ennek megtörténtét az állami adóhatóság által erre a célra rendszeresített, vagy más, az adóhatóság által engedélyezett, megfelelően kitöltött nyomtatvány (továbbiakban: adó-visszaigénylő lap) záradékolásával és lebélyegezésével a vámhatóság igazolja⁶. Amennyiben az említett feltételek mindegyike fennáll, akkor a külföldi utast az adómentesség megilleti.

Az adómentesség érvényesítése

Az adómentesség két módon érvényesülhet⁷. Mivel az adómentesség feltétele a harmadik országba történő kivitel vámhatósági igazolása (amely az adó-visszaigénylő lap záradé-

1 Általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Áfa-törvény) 259. § 10. pont

2 Áfa-törvény 99. § (1) bekezdés

3 Áfa-törvény 99. § (1) bekezdés a) pont

4 Áfa-törvény 99. § (1) bekezdés b) pont

5 Áfa-törvény 98. § és 99. § (1) bekezdés

6 Áfa-törvény 99. § (1) bekezdés c) pont

7 Áfa-törvény 99. § (2)–(6) bekezdés

kolásával és lebélyegzésével történik), ezért főszabályként a külföldi utast az adómentesség adó-visszatérítés formájában illeti meg. Ebben az esetben a kereskedő a külföldi utas felé kibocsátott számlát általános forgalmi adóval terhelten állítja ki, kitölti az adó-visszaigénylő lapot, amelynek első két példányát átadja a külföldi utasnak, a harmadikat pedig saját nyilvántartásában őrzi meg. A külföldi utas az adó-visszatérítés érdekében a kivített követően a vámhatóság által záradékolt és lebélyegzett adó-visszaigénylő lap első példányát megküldi a kereskedőnek. Amennyiben a külföldi utas a vámhatóság által záradékolt és lebélyegzett adó-visszaigénylő lap első példányát a kereskedőnek megküldte, akkor a kereskedő a külföldi utasra áthárított áfa összegét a külföldi utasnak visszatéríti, feltéve, hogy a külföldi utas egyébként ezen jogállását neki igazolta, a vásárolt termék(ek) áfával számított ellenértéke a 175 eurót meghaladta és annak (azok) kivitele a vásárlás napjától számított 90 napon belül megtörtént. (Abban az esetben, ha a kereskedő adó-visszatérítés formájában biztosítja a külföldi utas számára az adómentességet, akkor amennyiben a külföldi utasra áthárított áfát már fizetendő adóként bevallotta, a visszatérítést követően a kereskedő a visszatérített áfát saját bevallásában számolja el, mint fizetendő adót csökkentő tételt.)

Az előzőektől eltérően a kereskedő dönthet úgy, hogy a nála vásárolt terméket a vásárláskor már adómentesen értékesíti a külföldi utas részére. A külföldi utasnak ilyen esetben is igazolnia kell a kereskedő felé az adó-visszaigénylő lap záradékolt és lebélyegzett első példányának visszaküldésével, hogy a terméket 90 napon belül harmadik ország területére kivitte.

Milyen iratokat kell a vásárláskor kiállítani?

A nyomtatványboltokban, illetve a kereskedőknél, visszatérítést végző vállalkozóknál beszerezhető és az internetről is letölthető „A külföldi utas adó-visszaigénylő lapja” elnevezésű, APEH által rendszeresített nyomtatvány és kitöltési útmutató (azaz az adó-visszaigénylő lap). Ezt az áru vásárlásának helyén az eladóval ki kell tölteni. Az egyes – külföldi vásárlókra is számító, felkészült – kereskedelmi egységek maguk is tartanak ilyen nyomtatványt, melyet a vásárláskor rendelkezésre bocsátanak. Külföldi utas adó-visszaigénylő lapjaként azonban nem csak az APEH által rendszeresített nyomtatvány, hanem más nyomtatvány is alkalmazható, ha

azt az APEH előzetesen jóváhagyta⁸. „A külföldi utas adó-visszaigénylő lapján” a következőknek kell szerepelni⁹:

- a termékértékesítést teljesítő adóalany neve, címe, adóigazgatási azonosító száma;
- a külföldi utas (vevő) neve, címe, úti okmányának száma;
- a termékértékesítés teljesítését tanúsító számla sorszáma;
- a termékértékesítés – adóval együtt számított – összel-
lenértéke;
- a terméket a Közösség területéről kiléptető hatóság záradékának és bélyegzőjének helye annak igazolására, hogy a termék a Közösség területét elhagyta.

A külföldi utasnak a kitöltött adó-visszaigénylő lapból két (eredeti) példányt kell kapnia a kereskedőtől¹⁰. Az adó-visszaigénylő lap rovatait legalább négy nyelven (magyarul, németül, angolul és oroszul) kell feltüntetni, és magyar nyelven kell kitölteni¹¹.

Az adó-visszaigénylő lapot a kereskedő tölti ki a vásárlást igazoló számla, egyszerűsített adattartalmú számla adatainak figyelembevételével. Egy adó-visszaigénylő lap csak egy számla adatait tartalmazhatja. Az adómentesség érvényesítéséhez az adó-visszaigénylő lapon kívül az értékesítésről kiállított eredeti számlával, egyszerűsített adattartalmú számlával is rendelkeznie kell a külföldi utasnak, melyet ugyancsak a kereskedőtől kap meg.

Milyen áruk tekintetében illeti meg a külföldi utast az adómentesség?

Az adómentesség minden a külföldi utas által személyi vagy úti poggyászként kivitt, illetve feladott termékre terjed ki¹². Az adómentesség csak olyan számla tekintetében érvényesíthető, amelynek az adóval növelt végösszege meghaladja a 175 eurót. Nem kell minden egyes termék árának ezt az összeget meghaladnia, elegendő, ha ugyanazon a számlán a vásárolt termékek ellenértéke együttesen meghaladja a jelzett összeget¹³. A forintra történő átszámításkor a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, 2004. május 1. napján érvényes hivatalos devizaárfolyamát kell alapul venni és a kapott

8 Áfa-törvény 99. § (1) bekezdés c) pont

9 Áfa-törvény 99. § (10) bekezdés

10 Áfa-törvény 99. § (2) bekezdés

11 Áfa-törvény 99. § (11) bekezdés

12 Áfa-törvény 99. § (1) bekezdés

13 Áfa-törvény 99. § (1) bekezdés a) pont

összeget a matematika szabályai szerint ezer forintra kerekítve kell megállapítani.¹⁴

Meddig és hogyan kell a terméket külföldre (harmadik országba) vinni ahhoz, hogy az adómentesség érvényesíthető legyen?

Az adómentesség csak akkor érvényesül, ha a külföldi utas a Magyarországon vásárolt terméket a vásárlástól számított 90 napon belül külföldre viszi, és ezt a tényt az a vámhatóság, amelynek az illetékességi területén a külföldi utas a Közösség vámterületét elhagyja, a számla, egyszerűsített adattartalmú számla egyidejű bemutatása mellett az adó-visszaigénylő lap záradékolásával igazolja. A vámhatóság az adó-visszaigénylő lapot csak a termék külföldre történő kiszállításakor záradékolhatja. Utólagos záradékolásra csak akkor van lehetőség, ha a termék külföldre történő kiszállításakor az igazolás a vámhatóság hibájából maradt el.

A külföldi utas által kivitt termék adó-visszatérítő lapjának záradékolását a magyar vámhatóság nem végzi el, ha a külföldi utas nem tesz eleget árubemutatási kötelezettségének. Nem végzi el a magyar vámhatóság a záradékolást akkor sem, ha a vásárlást igazoló számlában és az adó-visszaigénylő lapon feltüntetett vevő azonosító adatok és a külföldi utas azonosító adatai nem egyeznek meg.

Egyebekben a záradékolt adó-visszaigénylő lap egy példányát a magyar vámhatóság bevonja a külföldi utastól. A vámkezelés során több adó-visszaigénylő lap záradékolására is sor kerülhet.

Hogyan történik az adómentesség érvényesítése adó-visszatérítés keretében?

Amennyiben a kereskedő a vásárláskor nem eleve adómentes számlát állított ki, akkor az adómentesség érvényesítésére adó-visszatérítés keretében van lehetőség. A külföldi utas az áfa visszatérítését attól a kereskedőtől kérheti, akitől a terméket vásárolta. Ennek teljesítéséhez a kereskedő rendelkezésére kell bocsátania az illetékes vámhatósági záradékkal ellátott eredeti adó-visszaigénylő lap első példányát, valamint a kereskedő által kibocsátott számlát, továbbá a megfelelő úti okmánnyal a külföldi utasnak igazolnia kell, hogy őt az adómentesség ezen a jogcímen megilleti.

¹⁴ Áfa-törvény 256. § (1) bekezdés

A külföldi utasnak lehetősége van arra is, hogy írásban meghatalmazást adjon arra, hogy az adómentesség érvényesítése során helyette más járjon el¹⁵.

Az adó-visszatérítés a külföldi utast forintban illeti meg, a visszatérített adót készpénzben kell kifizetni, azonban a külföldi utas a kereskedővel megállapodhat ettől eltérő pénznemben és fizetési módban is¹⁶.

Amennyiben a kereskedő az adót már a vásárlás időpontjában visszatéríti a külföldi utasnak, akkor célszerű felhívni a külföldi utas figyelmét arra, hogy ezzel a kereskedő kockázatot vállal. A külföldi utasnak az illetékes vámhatóság által záradékolt eredeti adó-visszaigénylő lapot és a számlát ebben az esetben is vissza kell juttatnia a kereskedőhöz. (A kereskedő ugyanis csak ezek birtokában kezelheti véglegesen adómentesként a külföldi utas felé történt értékesítést. Ha a külföldi utas a szükséges okmányokat nem bocsátja a kereskedő rendelkezésére, akkor a külföldi utast nem illetné meg az adómentesség, így a külföldi utasra át nem terhelt áfa a kereskedő veszteségévé válik.) A kereskedőnek gondoskodnia kell arról, hogy az adóvisszaigénylésre jogosító számla ismételt felhasználásra ne legyen alkalmas, mégpedig úgy, hogy azon az „áfa elszámolva” kifejezést fel kell tüntetnie¹⁷. Ha a külföldi utas kéri, az ismételt adó-visszaigénylésre alkalmatlanná tett számlát a kereskedőnek vissza kell szolgáltatnia.

A külföldi vállalkozók, azaz a külföldön nyilvántartásba vett adóalanyok a gazdasági tevékenységükhöz kapcsolódó beszerzéseik esetében nem ezen a címen jogosultak adómentességre, illetve az áfa visszatérítésére, arra eltérő eljárási rend vonatkozik, továbbá más adómentesség vonatkozik a diplomáciai és konzuli képviseltek tagjaira és a velük közös háztartásban élő családtagokra is.

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

15 Áfa-törvény 99. § (6) bekezdés

16 Áfa-törvény 99. § (7) bekezdés

17 Áfa-törvény 99. § (8) bekezdés